

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **R. A. (X)**, nar. X,
státní příslušnost X
pobytem X
zastoupen advokátem JUDr. Matějem Šedivým,
sídlem Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
P.O.Box 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného 29. 1. 2025, č. j. OAM-1719/ZA-ZA12-K01-2024

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Napadeným rozhodnutím brojí žalobce proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a

to tak, že se žádost dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zamítá.

II. Podání účastníků

2. V podané žalobě uvedl, že si při pobytu v domovském státě byl svědkem znásilnění a byl pronásledován v souvislosti s obavou pachatele z toho, že by žalobce mohl v této souvislosti svědčit. Pachatel trestné činnosti byl propuštěn na svobodu, což v žalobci vyvolalo pocit, že nebude ze strany domovské policie nijak chráněn, a to pro její zkorumpovanost, kdy pobyt v domovském státě s sebou nesl riziko újmy na životě či zdraví, a to pro určitou nepohodlnost jeho přítomnosti coby svědka trestné činnosti. Pokud jde o to, že jeho obavy z návratu do domovského státu vyplývají spíše ze soukromoprávního konfliktu, žalobce se důvodně domnívá, že Kazachstán nedisponuje účinným systémem ochrany, pro který by mohl řešit své osoby cestou policejního orgánu. K tomu namítl, že žalovaný nedostatečně zjistil skutečný stav v souvislosti s pozicí kazašské policie, která straní pachateli znásilnění, který korumpuje policii. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je pouze obecné a „nerozptyluje obavy z toho, že kazašská policie bude v případě, že se na ní žalobce obrátí se svými obavami postupovat objektivně a spravedlivě, a že nebude z důvodu solidarity s věřitelem adoptovat pozici věřitele.“ Dále brojil proti nedostatečným zjištěním, zda existuje orgán vnitřní kontroly, úřad ombudsmana apod. Závěry žalovaného jsou podle něj ryze spekulativní.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že s žalobními námitkami nesouhlasí, neboť nedokládají namítaná porušení zákonných ustanovení; při rozhodování vzal v úvahu žalobcem uvedené skutečnosti a shromáždil k nim relevantní a aktuální informace o situaci v zemi jeho původu; vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, který svým rozsahem odpovídá předpokladům pro vydání rozhodnutí, a má za to, že přijaté řešení odpovídá okolnostem daného případu a je patřičným způsobem odůvodněno; řádně a vyčerpávajícím způsobem v odůvodnění napadeného rozhodnutí (str. 2-8) vysvětlil, proč žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana v žádné formě. V napadeném rozhodnutí uvedl, že nahlášení běžného protiprávního jednání spáchaného cizí osobou nepředstavuje problém a postižené osoby jsou ochotny se na policii obracet (viz podrobnější str. 4 napadeného rozhodnutí). Doplnil, že se žalobce ani nepokusil tamější policii kontaktovat a problémy vzniklé z jeho svědectví v trestné činnosti s ní řešit. K námitce žalobce, že správní orgán v napadeném rozhodnutí vychází z „Informací OAMP – Kazachstán – Bezpečnostní a politická situace v zemi,“ který sám správní orgán měl zpracovat, správní orgán uvádí, že zpracování zpráv o jednotlivých zemích má na starosti samostatné oddělení, které dohlíží nejen na jejich správnost, ale také na jejich aktuálnost.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná. Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání. Žaloba není důvodná.
5. Součástí správního spisu jsou dvě vyjádření žalobce k důvodům, proč a jak přicestoval do ČR. Prvním je poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu. V rámci něho žalobce uvedl, že je uzbecké národnosti, státní příslušnost Republiky Kazachstán, muslim, nikdy nebyl politicky aktivní. Dále uvedl, že je svobodný, nemá děti. K cestě do ČR uvedl, že nejprve cestoval do Astany a následně pak do Prahy, to vše letecky.

Jedná se o jeho první pobyt v EU, měl vízum platné do 29. 6. 2024. Jedná se o první žádost o udělení mezinárodní ochrany, je zdravý bez zdravotních omezení. Nebyl trestně stíhán ani odsouzen. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že se nemůže vrátit do Kazachstánu, kde byl svědkem znásilnění, zahlédl to náhodou. Chtěli po něm, aby svědčil. Jednou byl u soudu, vícekrát ne. Následně odcestoval. Předtím mu vyhrožoval manažer podniku, pro který pracoval, který znásilnil sedmnáctiletou kuchařku. Kromě tohoto problému nemá jiné důvody pro udělení mezinárodní ochrany.

6. Druhým vyjádřením žalobce je protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. V něm uvedl, že důvodem žádosti o mezinárodní ochranu, bylo to, že byl svědkem znásilnění, proto odešel, nemohl zůstat, protože mu vyhrožovali lidé z firmy, ve které pracoval. Byla to firma na nábytek. Vyhrožovali mu čtyři vedoucí, bylo jich pět, ale jeden už je ve vězení. Vyhrožovali mu proto, že na ně s kamarádem zavolał policii, když viděli znásilnění, ke kterému došlo v kanceláři firmy. Dále popsal, co s kamarádem viděli ten večer, když mělo dojít ke znásilnění. Popsal i následující výpovědi u policie. Dále uvedl, že byl i u soudního jednání. U druhého jednání nebyl ani on, ani jeho kamarád, kamaráda zbývajících vedoucích chytili a zbili ho, udělali mu něco s nohou. Vyhrožovali mu, zbili ho, museli ho pak odvézt do nemocnice. Jeho samotného našli i v Almaty. Zatčený vedoucí vyhrožoval i jemu, že jak ho propustí, najde ho a zabije. A ostatní ho stále hledali, a proto jeho otec zajistil, aby mohl odjet do Litvy. Žalobce měl ale kamaráda v ČR, a tak odjel sem, nikoli do Litvy. Ke znásilnění došlo asi v březnu roku 2024, čtyři vedoucí utekli, proto zadrželi jen jednoho. On v případě figuroval jako svědek. Výhrůžky proti své osobě nijak neřešil, protože ti, kteří mu vyhrožují, jsou bohatí, mají peníze a vše řeší pomocí peněz. Vedoucí mu vyhrožovali proto, že mají strach, že by on nebo jeho kamarád mohli napsat na policii oznámení a obvinít i je. On sám mluvil jen se svým vedoucím, který mu řekl, že ho zabije, až ho pustí; ti ostatní mu nevyhrožovali. Co se stalo s dívkou, kterou měli znásilnit, neví. Litevské vízum mu zajistil člověk, kterého našel otec. Do Litvy vůbec nejel, ani nevěděl, co by tam dělal. Do Evropy odjel proto, že chce žít, v Kazachstánu už ho dvakrát našli. Od doby, co odjel, mu nikdo nevolal. Kamarád je stále v Almaty, vzali mu doklady; v kontaktu s ním není od srpna loňského roku. Neví, co s ním je nyní. Krom uvedeného neměl v Kazachstánu žádné problémy, kdyby se to nestalo, neodjel by. Domů by se vrátil jedině, pokud by se situace uklidnila, a to se dozví od otce.
7. Krajský soud předesílá, že žadatele o mezinárodní ochranu stíhá břemeno tvrzení. Je především na něm, aby v rámci pohovoru věrohodně tvrdil a v rámci svých možností prokázal skutečnosti, které mohou mít relevanci z hlediska některé z forem mezinárodní ochrany. Žalovaný mu k tomu zejména musí vytvořit prostor vhodně kladenými otázkami během pohovoru. Pokud žadatel o mezinárodní ochranu uvádí relevantní skutečnosti, je pak na žalovaném, aby si shromáždil dostatečné množství aktuálních a přesných informací o zemi původu žadatele a jeho tvrzení s těmito informacemi konfrontoval při posuzování, zda dotyčnému v zemi původu hrozí pronásledování nebo vážná újma.

8. Úkolem žalovaného bylo především opatřit takové informace o zemi původu, z nichž bude možné posoudit, zda žalobci hrozí v současné době v zemi jeho původu pronásledování nebo vážná újma. Této povinnosti žalovaný dle krajského soudu dostál.
9. Žalovaný krom azylového příběhu žalobce vycházel z informací o zemi původu, a to konkrétně z listin k Republice Kazachstán, Informace OAMP: „*Bezpečnostní a politická situace v zemi*“, stav: březen 2024, ze dne 13. 3. 2024, Informace OAMP: „*Zahraniční mobilita a návraty do země*“, ze dne 12. 4. 2024, Informace OAMP: „*Policie*“, ze dne 19. 10. 2023, a Informace OAMP: „*Policie a etnické menšiny*“, ze dne 7. 3. 2024
10. Ve vztahu k neudělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu je podstatné posouzení toho, zda byl žalobce ve vlasti pronásledován za uplatňování politických práv a svobod.
11. Podle názoru soudu na případ žalobce toto ustanovení nedopadá. Žalobce žádné politické aktivity nevyvíjel, resp. v pohovoru u žalovaného nic takového neuvedl. Podle soudu tak není naplněn důvod pro udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu.
12. Další otázkou je, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, dle kterého se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
13. V kontextu tohoto ustanovení je rozhodující, zda jednání státní správy vůči žalobci naplňovalo podmínky citovaného ustanovení a zda žalobci může s přiměřenou pravděpodobností v budoucnosti hrozit pronásledování z téhož důvodu. Individuální příběh žalobce nezakládá soudu žádné důvody domnívat se, že by k tomu mohlo dojít.
14. Sám žalobce totiž ve svém vyjádření jakékoliv pronásledování důvodů spojených s rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů neuvedl a z jeho výpovědi (a fakticky i z podané žaloby) vyplývá, že jeho azylový příběh je založen na strachu z neposkytnutí ochrany žalobci ze strany policie před výhrůžkami osob, proti kterým svědčil v trestním řízení.
15. Žalobce neuvedl, že by proti němu bylo ve vlasti vedené jakékoliv trestní řízení nebo že by byl odsouzen. Naopak žalobce mohl volně cestovat a orgány jeho domovské země mu v tom nijak nebránily. Soud má proto jednoznačně za to, že žalobce nebyl a není na území Republiky Kazachstán pronásledován z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož je občanem.
16. Podle názoru soudu nejsou splněny ani podmínky pro přiznání doplňkové ochrany.
17. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

18. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.
19. Z obsahu správního spisu nevyplývá, že by žalobci hrozila vážná újma ve smyslu citovaného ustanovení.
20. Pokud jde o žalobní tvrzení, podle názoru soudu vykazují jak tvrzení před správním orgánem vzájemně, tak i ve spojení se žalobním tvrzením rozpory. V prohlášení ze dne 3. 1. 2025 žalobce tvrdil, že se jednalo o znásilnění kuchařky v podniku v X, ve vyjádření ze dne 9. 1. 2025 tvrdí, že pracoval ve firmě na nábytek a ke znásilnění kuchařky mělo dojít v kanceláři pěti mužů. V prohlášení ze dne 3. 1. 2025 uvedl, že znásilnění viděl náhodou, v prohlášení ze dne 9. 1. 2025 uvádí, že do kanceláře šel cíleně nahlédnout, když z ní slyšel divné zvuky. Dále je rozporné samotné vyjádření žalobce ze dne 9. 1. 2025, kde nejprve uvedl, že mu vyhrožují čtyři vedoucí, kteří zůstali na svobodě (druhá odpověď), ačkoliv dále uvedl (jedenáctá odpověď), že mluvil jen se svým vedoucím (ten zadržený a odsouzený) a že s těmi čtyřmi nemluvil, ti mu nevyhrožovali, aby následně ve třinácté odpovědi uvedl, že byl varován, že právě oni čtyři vedoucí za ním jedou do Almaty, a proto utekl. Soud nerozumí ani tomu, jak mohl žalobce spatřit znásilnění v práci, když sám ve dvanácté odpovědi k znásilnění uvedl: „*Když se stalo to znásilnění, tak jsem už v práci nebyl*“.
21. Dalším bodem, který neposiluje věrohodnost azylového příběhu žalobce, je žalobní tvrzení, které spojuje věrohodnost kazašské policie se solidaritou, kterou by měla policie cítit s „*věřitelem*“, ačkoliv se o žádný vztah dlužník-věřitel ve věci nejedná.
22. Celá věc je tak protknuta rozpory, které v celkovém souhrnu nepřesvědčují soud o tom, že by žalobce nemohl svoji situaci adekvátně řešit v zemi původu, tím spíše v situaci, kdy žádnou ochranu v Kazachstánu u policie nevyhledal. Soud se v tomto směru shoduje se žalovaným v odkazech na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2004 ve věci sp. zn. 4 Azs 185/2004, resp. ze dne 17. 5. 2023 ve věci sp. zn. 1 Azs 57/2023, přičemž z druhého uvedeného lze citovat, že k pronásledování soukromými osobami „*musí přistoupit i neschopnost či neochota státních orgánů země původu cizince ochránit, jinak nejde o důvod udělení azylu podle § 12 zákona o azylu srov. např. rozsudek ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008 - 47 nebo ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004 - 53, kde soud vyslovil, že „(p)otíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.*““
23. Obdobně případně odkázal žalovaný na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2024 ve věci sp. zn. 5 Azs 147/2024, dle kterého „*Nejvyšší správní soud v minulosti již opakovaně posuzoval otázku možného udělení mezinárodní ochrany v případech porušování práv ze strany soukromých osob. To přichází v úvahu, pokud stát není schopen nebo ochoten odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu ze strany nestátního původce (blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne*

18. 12. 2008, č.j. 1 Azs 86/2008-101; či nedávno usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2024, č.j. 4 Azs 110/2024-26). Žalovaný se dostatečně touto otázkou zabýval a řádně zdůvodnil, že byt' kazašská policie nepožívá velkou důvěru ze strany společnosti, v případě běžné kriminality policie poskytuje obětem ochranu.“

24. V nyní projednávané věci je patrné, že k potrestání pachatele znásilnění došlo. Trestnou činnost, která potenciálně směřuje vůči žalobci, tj. vyhrožování, resp. napadení, lze bez pochyby podřadit pod pojem *běžné kriminality* a soud nevidí důvod, proč by žalobci neměla být poskytnuta ochrana místními úřady, kterou se žalobce ani nepokusil vyhledat. Ani ze zpráv shromážděných žalovaným nevyplývá, že by žalobcem popisované jednání bylo obecně policejními složkami tolerováno.
25. Pokud jde o původ zpráv, ze kterých žalovaný vychází, soud připomíná, že v azylovém systému ČR je odpovědným orgánem za vypracování zpráv o zemi původu právě Ministerstvo vnitra. Zpochybňování zpráv samotných pouze na základě toho, že se jedná o totožnou instituci, která zároveň rozhoduje o žádostech o mezinárodní ochranu, nepovažuje soud za dostatečné. Žalobce bezpochyby může poukázat na věcné nedostatky v listinných podkladech, nebo na jejich nedostatečnost, ale není důvod obecně vycházet z toho, že jsou zprávy OAMP nedůvěryhodné, a to zejména v situaci, kdy tyto zprávy zpracovávají různé zdroje zcela mimo struktur ministerstva.
26. Po posouzení věci dospěl soud k závěru, že uplatněné žalobní námitky nejsou důvodné.

IV. Závěr a náklady řízení

27. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
28. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno, dne 29. srpna 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce